

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 kruno temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 krun, za pol leta 4 krun, za četrt leta 2 kruni; ista naj se pošilja Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Vabilo na naročbo.

Prvo polletje se bliža svojemu koncu. Kakor vedno, opozarjamo tudi ob tej priliki svoje cenjene naročnike, katerim je naročnina potekla, da naj jo blagovolijo čim prej obnoviti, da ne bo nepotrebnih zmešnjav. Čim točnejši bodo naročniki, tem lažje bo tudi listu izvrševati svojo nalogo.

„Domovina“ si je posebno tekom zadnje dobe zagotovila v našem narodu odlično mesto med našim časopisjem. Vsled svojega radikalno narodnega programa, vsled odločnosti, s katero zagovarja in brani pravice slovenskega naroda proti njegovim najhujšim sovražnikom, — proti nemčurstvu in pritisku slovenskemu narodu skrajno neprijaznih „višjih“ krogov, si je pridobila „Domovina“ obče priznanje.

Vsakemu našemu cenjenemu naročniku pa je tudi znano, da ga ni časopisa v slovenskem časopisju, kateri bi trpel tolika preganjanja, kateremu bi se delale tolike ovire, kakor ravno „Domovini“. Preiskave, obravnave, obsodbe, kazni, konfiskacije, z vsemi mogočimi sredstvi se dela na to, da bi se list gmotno uničil in se tako narodu odvzel odločni branitelj. Vse to napravlja listu velikanske stroške, in le tedaj, ako mu bodo naročniki ostali zvesti, mu bo mogoče, še nadalje vršiti svojo dolžnost, kakor jo je vršil doslej.

Ravno tako se obračamo do naših p. n. dopisnikov. Ako hočete, da bo nudil list svojim bralcem vedno dovolj raznovrstnega, času primerne, aktualnega čtiva, potrudite se nekoliko in dopisujte stvarno, kratko in jedrnat. Tako nam bo mogoče obdržati list na dosedanji višini, oziroma ga popolniti in dvigniti do večje dovršenosti.

Stori vsak svojo dolžnost napram listu in potem jo bo vršil tudi list lahko napram vsakomur.

Naročnina za celo leto stane 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K in se pošilja upravištvu, dočim naj se dopisi izključno le naslavljajo uredništvu.

Uredništvo in upravištvo „Domovine“.

Loške razmere.

Loške občinske volitve.

Končan je boj, strašno besneč —

Špet je padel zastor za vročim volilnim bojem ki se je odigral na naših, žalibog že zelo potujčenih tleh.

Naši članki, proti katerim se je mobiliziral cel državni zbor ter interpeliral min. predsednik, imeli so tudi v Ločah zaželjeni uspeh.

Nasprotniki podstopili so se naravnost strastne agitacije, obljubljivali polovnjak vina, piva, golaža itd. Strašili so nadalje kmete, da bode treba zidati farovške hleve, če pride občina v narodne roke, da bode doživela „foršus kasa“ grozen polom, ter izmišljevali različne druge naravnost nečuvane stvari.

Vkljub vsemu temu pa so imeli toliko malo samozavesti, da so nastavili kandidatom nadpolovično večino narodnih mož.

Njihova ordre de bataille je bila: Volimo tudi iste, kateri bodo sigurno prodrli pri na sprotni stranki, da bomo zmagali vsaj navidezno. Bili so popolnoma uverjeni, da podležejo.

Med narodnimi volilci je bilo namreč zanimanja in gibanja za stvar, kakor še nikoli prej.

Vzpričo dejstva pa, da so se pri pripravi za volitve godile velike nepostavnosti, je loški gosp. župnik javil narodnim volilcem, da se naj ne udeležijo volitve, kar so potem tudi storili.

Samo iz Dračevasi se jih je napotilo sedem na volišče, ker še tega do takrat niso bili izvedeli. Žalibog jih je potem padlo pet golažu v naročje in postali so lškarjoti. Prodali so se za žganje in smrdljive klobase. Dva pa, ki veljata kot najinteligentnejša moža v vasi, sta zapustila volišče in šla domov. Kakor omenjenih pet, napravilo je mnogo drugih volilcev iz domače vasi, čemur pa je krivo vodstvo v Ločah samih.

To dejstvo moramo pribiti resnici na ljubo, akoravno storimo to neradi.

Nikakor ni torej čuda, da so imeli nasprotniki več volilcev kakor sicer. Našinci, ki še niso bili zvedeli, da se naj volitve ne udeležijo, čutili so se vzpričo malega števila osamljene in — padli so. V Žiče je prišla vest o omenjeni izpremenitvi taktike šele zjutraj na dan volitve same. Radi tega se je nobeden naroden Žičan ni udeležil, radi tega je ostal tudi toliko sovraženi član „žiške trojice“ doma, uverjen, da sprejmejo draževaške volilce, ki so odšli že preje, loški gospodje, kakor je bilo dogovorjeno.

Kljub vsemu temu pa je zmaga na naši strani. Doseči smo hoteli, da se nahaja kot kontrola purgarjev nadpolovična večina razumnih, svojega slovenskega pokoljenja se zavedajočih mož.

To pa smo sedaj dosegli. Volilni boj je toliko ostrašil nasprotnike, da so jih v obupu na zmago kandidirali sami. Mi pa smo s tem, da se volitev nismo udeležili, dosegli s pomočjo nasprotnikov samih zaželjeni uspeh.

Ne bahajte torej, različni loški debeluharji, kajti tudi mi smelo trdimo, da je zmaga slovenska, kakor pravi „Štajerc“ in kakor se je izrazil voditelj nasprotne stranke, loški graščak sam.

II. Loškim »Štajercijancem«!

Občinske račune žiške občine je odobril že lansko leto meseca aprila deželni odbor sam in sicer za celih 20 let županovanja prejšnjega župana. Šolski računi pa nikakor ne spadajo v njegovo področje. Ne stegajte torej svojih omazanih jezikov in ne blatite moža, kateremu se vedno hlinite kot največje prijatelje.

Ste pač čisto nemčurske nature, ki spredaj ližete vzadaj pa kraspljete. Vi prejšnji g. župan pa cenite prav iste potuhnjene hijene, ki vas vlačijo po omazanih predalih odpadniškega glasila.

III. Red v loški občini.

Samohvala

Se po blatu valja.

Nar. pregovor.

Loški posilinemci se kar tope blaženosti sreče in samozavesti na izbornem gospodarstvu. Hvalijo se javno po časopisih sami, ker nikomur drugemu ne more priti na misel, da bi nalašč

radi njih falzificiral bilanco. Širokoustijo se, da so napravili vodovod, sezidali farovž, postavili šolo ter ustanovili požarno brambo. Poglejmo si nekoliko to hvalisanje. Prvič konstatujemo, da večino tega ni napravila občina kot taka, ni torej ni to z obč. dokladi v nikakšni zvezi. Vodovod napravili so vaščani sami z lastnim denarjem. Za požarno brambo pa so kupili ubogi kmetje sami brizgalnico, obleko in vse druge priprave. Dobiček, katerega je imela vsako leto „foršuskasa“, se je doslej razdelil med člane, t. j. slovenske kmete. Odkar pa so ustanovili požarno brambo, porabljival se bode vsakoletni preostanek v pokritje dolgov nemškutarske požarne brambe.

Tvoje žulje, slovenski trpin, porabijo v to, da imajo ob nedeljah in godovih vsakega posameznega člana „hec“, kakor se izražajo sami. Mi sami smo v principu tudi za ustanavljanje sličnih društev, ampak samo takrat, ako so na mestu. Loško pa se ni ustanovilo toliko radi istinite potrebe, kakor iz strahu pred bralnim društvom, ki se je imelo tamkaj ustanoviti in ima torej v prvi vrsti namen ponemčevati. Slovenski kmet z lastnim tvojim orožjem te koljejo.

Farovž pa ste slavni gospodje samo prenovili. V obče pa tudi to ne spada v področje občine in obč. odbora, ampak konkurenčnega odbora in stroški, nastali pri takšnih popravilih ne vplivajo po zakonu z dne 25. maja 1874 prav nič na obč. doklade. Če ste v Ločah napravili izjemo, niste ravnali postavno.

Kar se slednjič šole tiče, blagovolite upoštevati dejstvo, da so si jo sezidali Žičani, Tepanjani tudi in vse druge občine, ki so jo rabile.

Razložek med temi in loško je samo ta, da je poslednja dobila veliko podporo od prevzvišenega vladarja, imela torej manjše stroške. Vsi slavni čini, ki se pripisujejo loškim „onim“, so puhla izmišljotina, ki ima edini namen farbat kmete, kar vedno delate nemškutarski „kmetijski prijatelji“.

Ločani rodoljubi!

Neverjetno in vendar mora biti resnično! V „Štajercu“ stoji doslovno, da so bili pri naših volilcih-nasprotnikih samo odločni slov. možje, ki svoj narod ravno tako ljubijo kakor ti veleumni žički gospodek. Čudno se glasi ta stavek v glasilu odpadnikov, kljub temu pa brezdvombno odgovarja istini, kajti kedo bi si usojal dvomiti, da n. pr. g. Pavscher, ki Slovence zmerja s psovkami „windischer Hund“, „windischen Schweine“, ni prav radikalen narodnjak. In ta je bil sigurno tudi na volišču. Že samo to dejstvo govori zato, da so bili tamkaj samo iskreni rodoljubi. Da se ne sramujete razsodnih ljudi tako nesramno farbat! Od Nemcev in nemčurjev plačan volilen golaž — in „rodoljubi“. Kedaj pod solncem se je to že skladalo?!

IV. Kot poslednji dopis.

Duševna in telesna sramota, katero bi radi loške poturice naložile značajnemu Slovcu, katerega so hoteli s sirovo silo pregnati z bojnega polja, zadene nje same. — Če gre potnik mirno po cesti, nič hudega sluteč, in ga naenkrat napade tolovaj — za koga je to sramota?! Za potnika sigurno ne, pač pa za

tolovaja, katerega zadene tudi zaslužena kazen. Istotako je tukaj sramota na nemčurski strani, ki ima take napadalce v svoji sredini. In stranka (izjeme naj se izvzamejo same), ki se s takimi tolovajstvi ponaša, je brezdvombno skoz in skoz posirovela. Pfuj! To so grdi ljudje, slišali smo vsakogar govoriti, kojemu se je pripovedovalo o podlih njihovih dejanjih. Kazen 30 kron ali tri dni zapora, prisojena napadalcu, zdela se je vsa komur premala. „Duševno sramoto“ pa si priznavate sami s tem, da pišete v „Štajercu“: mi smelo trdimo, da je zmaga slovenska. Več ko to tudi živ duh slovenske stranke ni želel. Da se graščaka pri prvem naskoku ne bo dalo prevreči, vedeli smo prav dobro. Vi ste torej čisto navadni tepci, ki si v okvirju enega dopisa nešteto oporekate in to, kar nastavite kot „trumpf“ celega članka — z dokazi ovržete. Pojdite se rajši učiti logike, kakor da blatite značajno narodno mladino, vneto za blagor svojega ljudstva.

Celjske in štajarske novice.

— Ciril in Metodovi kresi. Bliža se dan, ko bodo po slovenskih gričih zagoreli kresovi na čast svetima bratoma slovanskima blagovestnikoma, ki sta pred davnimi stoletji prinesla našim pradedom z lučjo sv. vere tudi luč prosvete, slovanske prosvete. Opozorjamo torej naše ljudstvo na deželi, da na večer 4. julija zažge kresove, da ne bo ne enega griča, ne enega hriba, s katerega ne bi naznanjal mogočen kres, kako zna hvaležen narod častiti svoje največje dobrotnike.

— Kres na Starem gradu. Kakor vsako leto, zanetil se bo tudi letos na predvečer praznika sv. bratov Cirila in Metoda, dne 4. julija, na Starem gradu kres ob sodelovanju vseh celjskih narodnih društev in narodne godbe. Celu uprizoritev aranžira, kakor že dolga leta sem, „Celjsko pevsko društvo.“ Po kresu je domača zabava v „Skalni kleti.“ Natančnejše priobčimo prihodnjič.

— Izlet na „Stari grad“ k Zabukošku priredi v nedeljo, dne 3. julija popoldne celjsko „Občeslovensko obrtno društvo“. Izleta se udeleži tudi pevski zbor „Slovenskega delavskega podpornega društva“. Za zabavo je torej prekrbljeno. Želeti bi bilo, da se udeleži izleta razun naših gg. obrtnikov tudi drugo občinstvo, da pokaže s tem, da Slovenci ne poznamo onega širokega propada, ki drugod loči posamezne sloje istega naroda. Na svidenje torej v nedeljo na „Starem gradu“!

— Poštni uradnik Winkler, znan kot navdušen sinček brezzobe mamice Germanije, naj bi se pač malo bolj brigal sam zase in svoje lastne zadeve in pustil druge ljudi pri miru. — Kaj mu je mar g. dr. Dečko! Seveda, Winklerja kot velikega Germana že boli vse, samo če sliši slovensko ime, kaj pa šele ime moža, ki je s svojim delovanjem že marsikako bridko zagodel celjskemu posilinemstvu. In zato se je ta Winkler tako ustil prošlo soboto napram svojim prijateljem, češ „der Dr. Dečko wird sich erschliessen!“ — No, ljubi g. Winkler, zapomnite si, da je raznašanje takih čast žalečih vesti kaznjivo in da se prav lahko zgodi, da bode kot c. kr. poštni uradnik pihali ričet. — Mi vam voščimo prav dober tek!

— Zdravje g. dr. Ivana Dečkota in falotstvo celjskih Nemcev. Včasih se čujejo glasovi, da „Domovina“ o naših celjskih nemčurjih ne piše dovolj fino, ampak da jih prime večkrat preostro in naravnost osorno. Kako radi bi mi pisali o naših nasprotnikih v finejši obliki, ako bi imeli opraviti vsaj glede osebnega življenja s holičkaj poštenimi ljudmi in ne z nemškimi faloti, ki svoje sovražne namene zoper Slovence skušajo doseči če treba celo s podkupovanjem, obrekovanjem in hudodelstvom krive prisege, kakor piše v nemškem časopisu „Ringu“ sam pristni in pošten Nemec Simler! Kakšni so ti naši sosedi, pokazali so zopet zadnje dni z ne-sramnimi in vedoma zlaganimi časniškimi poročili o zdravju g. dr. I. Dečkota, slovenskega dež. poslanca itd. G. dr. I. Dečko je zadnja leta tako naporno deloval v vseh narodnih društvih in podjetjih, javnih zastopstvih in v svojem poklicu, da so ga njegovi prijatelji pregovorili, da se je

letos podal za nekaj tednov iz Celja, da se odpočije in si zopet okrepi nekoliko omajano zdravje, zlasti ker na želodcu ni bil popolnoma zdrav. Namesto da bi bili celjski Nemci gosp. dr. Ivanu Dečkotu hvaležni za njegovo dolgoletno neumorno delovanje za blagor celjskega okraja, izmislili so si pa ti faloti in vedoma vtihotapili v bolj obiskurne, celo dunajske časopise vznemirljive vesti o zdravju g. dr. Dečkota, samo da bi ljudi zbegali in g. dr. Dečkotu škodovali. — Z veseljem zagotavljamo vse znanke g. dr. I. Dečkota, da se mu je zdravje v kratkem času, hvala Bogu, prav na dobro obrnilo in da ga bomo še ta teden zopet v svoji sredi imeli čast pozdraviti. Želimo mu ob ti priliki, naj bi še mnogo let kakor do zdaj čil in čvrst neustrašeno deloval v blagor našega naroda ter pokazal svojim nemškim obrekovalcem še pogostoma, da je še dovolj zdrav, da prekriža marsikatero njihovo omazano lumparijo zoper Slovence, kakor jim je prav občutno pokazal že v neštetihih slučajih in zlasti pri volitvah v okrajni zastop celjski.

— „Sonnwendfeier“ ali vesoljni potop. Lepaki so na vseh celjskih oglih naznanjali, da bo celjsko lažinemstvo praznovalo v četrtek zvečer svojo „Sonnwendfeier“. Že lani smo poročali, kako klavrno, kako malenkostno so obhajali celjski „Nemci“ svojo pagansko slavnost, a letos pač ne moremo drugega reči, kakor da so še klavrnejše pogoreli kakor lani, oziroma s svojo slavnostjo doslovno splavali po vodi. Bil je res velik „špas“. — Za proslavo „zmage“ pri volitvah v okrajni zastop so si nakupili nekaj raket in žabic. Ali od tedaj je že minilo več tednov, in rakete in žabice so jim odpovedale službo. Zažgali so na to kres na „Starem gradu“ in Miklavžkem hribu in na Reiterjevem griču so zapalili nekoliko suhljadi, da bi človek mislil, da pastirji pečejo krompir. Po hribih in gričih Savinjske doline je vladala črna tema in ako je tupatam, našli smo vsega skupaj šest ognjev, gorel kak kres, je bil to pač kres, zažgan po stari slovenski navadi, da se na kresni večer žeje kresovi, ne pa morda kot „Vorpostenfeier der deutschen Volksmacht“, kakor je blagovoli reči v „Waldhausu“ laški „Nemec“ dr. Negri. Takih „Vorpostnov“ na naših slovenskih tleh ni, in če se vsi ponemčeni Lahi na glavo postavijo. — No, „špas“ je pač bil, ko je na kapucinskem mostu čakalo vse črno ljudstvo, da vidi to „Sonnwendfeier“, a je ni bilo od nikoder. Posvetilo se je pač tupatam nekoliko okoli „Waldhausu“, bilo je čuti, kakor bi kdo hotel nekaj zapeti, pa mu je ostalo vse skupaj v grlu, z eno besedo — ljudstvo je izprevidelo, da je „na farbano“, in med smehom in zabavljicami se je začelo razhajati. Šli smo pa le še pogledat malo bliže, ker smo mislili, da je bila dalja kriva, da nismo ničesar videli in ničesar slišali. Prišli smo bliže in se zakrohotali na ves glas: po Savinji je čopotalo vse črno povodnih mož, to se pravi nemških pevcev. Pod vodstvom mestnega ekonoma Derganza (po hrvatski: „Organza“) so si zgradili na dveh čolnih splav, da bi se z njim vozili po Savinji, prepevajoč „Wacht am Rhein“, toda, oh, nesreča, polom! Potopil se je splav in junaki, ki so hoteli s svojim kričanjem „šturmati“ slovenski Breg, so pocepali v vodo. Mokri kakor miši so vzdigovali splav, ali bilo je vse zastoj, splav se ni premaknil — vesoljni potop jim je odnesel vse pesmi in vso korajžo. Koliko hladne Savinje je ob tej priliki „nevede in nehote“ zdrknilo po piva žejnih grlih, nismo konstatirali, ker vodokaza ni bilo v bližini. Vsa slavnost je bila torej hudo vodena. — Iz Negrijevega slavnostnega govora posnemamo, da je tudi on sin „velikega nemškega naroda“ in da so tudi njegovi pradedi slavili „Sonnwendfeier“. Kolikor nam je iz lastnih izkušenj znano, ne poznajo v Italiji takih burk. Omenil je tudi možakar, da se je nemštvo v Celju vzlic najradikalnejšim napadom s slovenske strani v zadnjem času zelo okrepilo. No, no, gospod dr. Negri, saj vemo, kako se okrepljujete! Okrajni zastop — za Nemce na večno „fuč“; ves nemški denar ni nič pomagal! V samem mestu Celju se kaže velik odpor proti vladajočim krogom. Kolikokrat čujemo bridke pritožbe nemških naših someščanov o razsিপnem gospodarstvu z mestnim premoženjem, kako tožijo zaradi velikanskih dolgov,

s katerimi se je mesto obremenilo in se bo še moralo. Čuli smo iz nemških ust besede, da bi bilo nad vse potrebno, da pride v mestni zastop nekaj mož, najboljši Slovencev, ki bi vsaj nekoliko nadzirali gospodarstvo. Take stvari se ču jejo vsak dan! Vsa „farbarija“ o edinstvu nemških „purgarjev“ je tako prozorna, da bolj ne more biti. Kedaj bi že bilo v Celju drugače, ako bi sedanji oblastniki, nemški pervaki, s svojim denarjem in mestno hranilnico ne vezali ljudem rok in ust. Le zapomnite si, gospod dr. Negri, da ne bo dolgo, ko ne bo vsa vaša „Mannes zucht“ čisto nič več pomagala, ko bo vzlic vseh „Vorpostnov“ zavihrala s celjske mestne hiše slovenska trobojnica! — Heil!

— Stinkmühlerski smrad v Savinjski dolini. Skoraj ni verjetno, da se je ta smrad že tudi v Savinjsko dolino zanesel, namreč moka iz tega nemškutarskega, smrdečega mlina, in vendar je resnica. — Pred kakim tednom klatil se je po naši slovenski savinjski dolini zastopnik zgoraj omenjenega mlina ter se med drugim predrznil tudi prestopiti prag neke večje slovenske trgovine v nekem trgu, ter tam ponujal svoj smrad. Seveda mu je dotični trgovec vrata pokazal ter mu v obraz očital, kako si sploh upa po Savinjski dolini s to nemčursko smrdljivo moko agitirati, in da je njegov trud popolnoma brezupešen, kajti reklo se mu je v dotični trgovini, ako napravi celo 50%, pod konkurenčno ceno, je vendar vse zaman. Isto se je tudi od drugih trgovcev pričakovalo. Toda glej čudež: na to predbacivanje in zagotavljanje potegne svojo beležnico in pokaže naročili trgovcev, katera smo smatrali za jako jako značajna in neomahljiva Slovenca — iz Šmartna ob Paki. — Torej, Šmarčani ob Paki, pazite, da si preveč s to moko ne osmradite vaših kuhinjskih posod in krušnih shramb, bodite previdni pri nakupovanju. Vama pa ne svetujem dalje ostati s to hišo v zvezi, sicer paški Slovenci ne bodo z vama v zvezi.

— Savinsko učiteljsko društvo je zborovalo dne 16. julija na Polzeli. Zborovanja se je udeležilo 24 udov, t. j. 88%, vseh učiteljskih oseb vranskega okraja. — Kot gosta sta se udeležila zborovanja tudi upokojeni nadučitelj g. Koderman ter njegov sin g. iurist Koderman. Najprej se je vršil občni zbor. Gosp. predsednik Farčnik je vse prisrčno pozdravil ter na to v kratkih besedah narisal delovanje društva v preteklem letu. Zborovanj je bilo šest s tremi predavanji. Zborovanja so bila povprečno dobro obiskana. Nato je prečital g. tajnik zapisnik zadnjega zborovanja, g. blagajnik pa je poročal o stanju društvene blagajne. Nato je bil izvoljen enoglasno stari odbor: Predsednik g. A. Farčnik, Polzela; podpredsednik gosp. F. Lorber, Braslovče; tajnik g. H. Karničnik, Polzela; blagajnik g. I. Kramar, Vransko. — Gosp. Pečovnik je poročal o „Zavezinem“ zborovanju v Postojni. G. Zotter je navetoval, naj bi se delovalo nato, da se v bodoče globe radi šolskih zamud naklonijo fondom za šolske kuhinje, da bode potem ljudstvo vedelo, kam se obrne oni denar, med tem ko sedaj marsikdo misli, da si razdeli denar učiteljsko. — Vnela se je tudi debata radi vročinskih počitnic. Ker so bila mnenja o tem različna, smo naprosili našega zastopnika v okrajnem šolskem svetu, da se o tej reči natanko informira. — Prihodnje zborovanje se vrši dne 24. julija na Vranskem.

— Volitve v St. Lovrencu nad Prožinom in nemška širokoustnost. Nad Štorami blizu Celja je neznatna kmetaka vasica Št. Lovrenc nad Prožinom. Tam ni enega Nemca in še takega nemškutarja ne, ki bi znal nemško govoriti. In vendar so baje tam pred nekaj dnevi „Nemcem“ prijazni naprednjaki zmagali. Celjski „Nemci“ so to veliko zmago nemške stvari dali po vseh graških in dunajskih listih razbojnati, kakor da bi bili pol dežele za Prusijo pribojevali. Nemški bratci v Gradcu in v Berlinu si pa domišljajo, da so njihovi zloglasni priveski, spodnještajarski nemčurji, spet kaj slavnega za sveto nemško stvar dosegli. — V resnici pa pri teh volitvah sploh nikakšne borbe ni bilo in je neumnost govoriti o kaki nemški zmagi. Zza te volitve se narodna stranka niti zmenila niti, ker nam je v danih razmerah sploh vse eno, koga so si občani v občinski zastop izvolili, ker: nova

stranka nasprotuje le prejšnjemu županu kot osebi, a narodnega programa sploh ni razvila. Ako nemški listi pravijo, da prejšnji občinski tajnik ne bode ostal več v službi, povdarjamo, da smo se baš do zdaj imeli vzrok pritožiti, da se je nemškutarilo v uradovanju občine Št. Lorenca nad Prožinom in ne verujemo, da bodo novi občinski zastopniki, ki so sami slovenski kmetje, trpeli nepotrebno rabo nemščine v še večji meri. Kratkotrajno je stvar taka, da te občinske volitve za Nemce ne pomenijo nikakega uspeha ali napredka. Naši „delavni“ Nemci so hoteli svoje brate le nafariati, naj bi mislili, da so kak uspeh dosegli, ko so že pri volitvah v celjski okrajni in šoštanjski občinski zastop tako žalostno pogreli.

— Iz Loč. Na dan blagoslovljenja novih orgelj, dne 12. t. m., ki je bil za občino in cerkev velik praznik, smo pogrešali na župnišču slovenskih zastav. Ravno sedaj ob teh burnih časih je treba ob vsaki priložnosti pokazati javno svoje prepričanje, o katerem sicer seveda ne dvomimo.

— Nekaj za juriste! Kakor znano, imenuje slovensko ljudstvo one, ki so, akoravno slovenskega pokoljenja, prešli v nam nasprotni, nemški tabor, „nemčurje“. To je torej navadno nazivanje za te ljudi in nikomur ne pride na misel, da bi bilo to žaljivo. Če torej rečemo n. pr. „Cmerenšek, učitelj v Ločah, je nemčur, ga s tem ne mislimo užaliti, ampak povemo samo to, kar on sam povdarja: Ich bin ein Slovene, aber mit deutscher Gesinnung (Slovenec sem, ampak nemškega mišljenja). Dr. Račič, kazenski sodnik v Konjicah pa je razsodil drugače. On smatra navedeno besedo za žaljivo. To navedeno ni nikakšen preudic za druga sodišča. Posebno morajo stati naši odvetniki na nasprotnem stališču in če le mogoče v sličnem slučaju potom rekurza na višje instance to tudi končno dognati. Sicer bode neštevilno narodnih ljudi, ki se pogovarjajo o odpadnikih, obsojenih, ker se te nikdar ne imenuje drugače, kakor nemčurje ali pa nemškutarje.

— Brežice. Franjo Ašič, posestnik v Sremitu pri Vidmu, je dne 23. t. m. orožnikom naznanil, da ga je Janez Pongrac iz Rajhenburga letos o Velikonoci v goši napadel in ob 30 kr. ter eno žepno uro oropal. Raditega je bil Pongrac zaprt v Brežicah. Dne 26. t. m. je tožil isti pazniku jetnišnice, da je bolan, in ko mu je mislil paznik prinesiti vode, je ušel Pongrac iz zapora in zaprl paznika na hodniku. Orožniki so Pongraca prijeli in sodnija v Brežicah ga je dala odgnati v Brežice. Oropani Ašič je sedaj tudi v zaporu radi hudodelstva po § 129.

— „Štajerčevim“ dopisnikom o loških občinskih volitvah in dr.! V neizprosnih narodnostnih bojih, ki se vrše dandanes širom širje naše domovine, Avstrije, se seveda mnogokrat pripeti, da orožje določeno sovražniku, ni vsikdar najfinejše. To dejstvo pa se nam pojavlja malone v vseh dalje trajajočih bojih, o kojih nam poroča zgodovina. Način pa, kakoršnim nas hočejo upropastiti politični narodni nasprotniki, je naravnost tolovajski in tako sirov, da si zaspasnost našega kmetijskega ljudstva pri odporu proti tem nasilnostim moremo razlagati edino iz njegovega obupno slabega gospodarskega položaja. Te besede „Domovinskega“ dopisnika uresničile so se v polnem pomenu tudi pri občinskih volitvah v Ločah, kjer so rabili nasprotniki ostudno svoje orožje napram „juristu iz Žič“, ki se je vedno izogibal osebnim žalitvam svojih nasprotnikov, v katerih je videl samo nositelje slovenskim kmetom sovražnega političnega mišljenja. — Kakšnih sredstev pa ste se posluževali vi vsi (s prav malenkostnimi izjemami), ki ste posegli v volilni boj?! Napadli ste ga javno v slovenski gostilni. Dvigajte pesti, premikajoč stole, hrula je „olikana“ družba: „windischer Hund“, „hinaus mit ihm“, „nider mit ihm“!! Jedva je potihnil pogovor o tem junaškem činu, že se je pojavil posameznik, da izvrši dejanje, kaznjivo od treh dni do enega meseca. In vi ste na to ponosni...! Brez komentarja! — Da pa pokažete svojo duševno nobleso v popolnoma pravi luči, vpregli ste še „Štajerca“. V bistvu niste ovrgli ne ene točke „Domovininih“ dopisov, katere pripisujete juristu iz Žič, še manje pa ste mogli najti na

njem črnih peg, katere bi spravili v javnost. Kljub temu pa je vsaka beseda blato, vsak stavek gnojica nesramnosti, in človeku čitajočemu poslednji dopis, se zdi, da kar vidi teči kalužo po „Štajerčevih“ predalih. Ker pa ne najdete na njem ničesar drugega, spodtikate se na njegovem — naočniku, katerega mu je ordinirala sama slavna klinika v Pragi. Predbacivate mu nadalje dolgo študiranje, akoravno dobro veste, da doslej še ni zamudil ne trenutka pri svojih študijah! Takega orožja so poslušujejo samo skoz in skoz nizkotne kreature minimalnega duševnega obzorja, pogreznjenega v blato divjega sovraštva napram vsemu, kar je odločno slovenskega. Na vse te v istini pod človeško dostojnostjo se nahajajoče izbruhe poročevalčeve sirovosti, je pač treba odgovoriti, da stoji akademiška čast mnogo previsoko, kakor da bi jo moglo doseči in oskrniti tako pisarjenje, ki je blato, blato in zopet samo blato... Tudi od garjavega ščeneta, ki človeka oblaja na cesti, se človek ne čuti užaljenega! —

— „Štajerčev“ „mir“. Da mora bitje, ki se živi samo ob sleparstvu, znati izborni lagati, je pač razumljivo samo po sebi. Kot nekakšen tipičen primer nam služi v tem oziru najpodlejši list v vsem svetovnem časopisju, namreč „Štajerc“. Uredil si je takoj pri ustanovitvi cel seznamek besed, ki imajo značiti nekaj popolnoma drugega, kakor značijo v govoru in pisavi slovenskega ljudstva. Tako n. pr. imenujejo „klerikalca“ vsakega Slovenca, ki ni maral prodati sebe, svojih otrok in svojega materinega jezika, t. j. ki je ostal značajan in vreden imena človek. Nasprotno pa jim je naprednjak vsakdo, ki je postal poturica, beštija nevredna, da jo obsije solnce. Znamenita beseda je nadalje „mir“. Kadarkoli so bili kje nemškutarji (o Nemcih je pri nas težko govoriti, ker jih je preklicano malo) na krmilu in se je na to Slovenca vzdramilo iz spanja, vsikdar je nastopalo „ptujsko tele“ kakor kakšen policijski organ ter se zavzemalo za „mir“. Ta kmetijski prijatelj je bil vsikdar prvi, ki je zagovarjal stare razmere, da namreč morajo slovenski kmetje mirno nositi jarem ter tlačaniti nasprotnikom. Ubogo ljudstvo, ki kljub temu še verjameš temu časopisu ter ga smatraš za svoj evangelij. Naloga, katero ima izvrševati „Štajerc“, je ista kakoršna je zasledoval v preteklem stoletju razun neštevilnih drugih tudi znani Fallmerayer, ki govori o Slovanih: Heloti (t. j. ljudje nižje vrste) naj ostanejo in vsi napori, zadobiti moč in veljavo in biti ženjalni, smatrajo se v Nemcih za predrznost, da, za hudobnost in se kaznujejo kot upor proti prirojenemu svetovnemu redu“. Slovan bi moral torej lizati Nemcem pete, klečeplaziti pred njimi ter jih spoštovati kot nadnaravna bitja. To idejo zastopa „Štajerc“ ter se trudi na vso moč, da bi jo vsikdar in povsod uresničil. —

„Friss dein Brod, Sklav,
und halt dein Maul.
(Suženj, žri mirno hlebec svoj,
molči pa s svojim gobcem.)“

To je deviza in cilj tistega lista, ki hoče veljati kot prijatelj slovenskega ljudstva. Tudi v Ločah pri občinskih volitvah je ostal dosleden svojemu načelu ter pomagal vpregati kmete. To je v istini pobeljen grob — izkopan in pripravljen našemu narodu, ako ne uvidi ob pravem času za se toliko nevarnega brezdnja.

Druge slovenske novice.

— Poziv! Odbor „Matiče Slovenske“ je izvolil v seji dne 28. marca t. l. odsek, ki naj pripravi vse, kar je treba za izdavo „tehničnega nemško-slovenskega slovarja“. V ta namen se obrača ta odsek do vseh, ki so morda že nabirali ali še nabirajo tehnične izraze, bodisi med narodom, bodisi po tiskovinah, s prošnjo, da mu blagovolijo svoje zbirke dati na razpolago ali mu vsaj naznaniti, kakšne zbirke imajo, t. j. v kakšne tehnične stroke spadajoče in kako obširne, in ali bi jih bila volja nabrano gradivo v porabo prepustiti „Slovenski Matici“ za slovar, ki se ima o svojem času izdati. Dopisi, tihoči se te stvari in zbirke naj se pošiljajo „Slovenski Matici“ v Ljubljano. Pripravljalni odsek za izdavo tehničnega slovarja.

— Družba sv. Cirila in Metoda je sprejela ravnokar od tvrdke J. Perdana v Ljubljani kot

prispevek prodaje Ciril in Metodovih užigalic znatno vsoto 600 K; tudi je sprejela, kakor se je v izkazu daril že navedlo, od prodaje platna 200 K, dalje pa od prodaje Ciril in Metodovega mila 400 K. Slovenci in Slovenke, segajte le po izdelkih Ciril in Metodove družbe, ker naklanjate s tem temu najvažnejšemu društvu znatne dohodke.

— Slovenci na Srbsko. Sredi meseca septembra se slovenska akademična mladina udeleži jugoslovanske umetniške razstave v Belemgradu. Pozvani bodo tudi drugi Slovenci, da sodelujejo na tem zanimivem in važnem izletu. Kakor čujemo, pripravljajo v Belemgradu tudi jugoslovanski časnikarski shod. Srbi pošljejo Slovincem nasproti do Siska svoj najlepši parnik „Šumadijo“.

— Stavka zidarjev v Trstu. Iz Trsta poročajo, da je 24. t. m. dopoldne 900 na shodu zbranih zidarjev sklenilo, nadaljevati stavko. Okolu 800 zidarjev je dosedaj zapustilo deo.

— Kočevarji v nevarnosti. Dunajsko finančno ravnateljstvo je izjavilo, da je igranje s številkami, katero izvajajo Kočevci s takozvanim „Hoch oder nieder“, smatrati za hazardno igro.

Politični pregled.

Rusko-japonska vojna.

— Japonsko gospodarstvo že sedaj poka. Velika banka „Osaka“ morala je vstaviti plačila. Mesto Osaka na otoku Nipon je središče japonske industrije, zavoljo bombaža. Tamkaj je tudi sedež starih japonskih tvrdk za lak in svilo. Skoraj ves uvoz in izvoz na Japonskem gre skozi Osako.

Ta banka „Osaka“, ki se je osnovala 1878 s 5 mil. jenov, morala je ustaviti plačila, ker je vsled vojske ves promet obtičal. — Od kar je vojska, so japonske tvrdke v veliki množini plačila morala vstaviti, in tako je pala ta banka ter bo, kakor povsod, celo vrsto drugih za seboj potegnila.

Meniški kurz na Jokohamo se je znatno znižal, tako da pride evropsko blago Japoncem za 35—30 odstotkov dražje kot dozdaj.

Kako navija japonska vlada davčni vijak, kaže okolnost, da je uvela davek na volnino, ki znaša po 15 odstotkov na deklarirano vrednost! — Tekom vojske bodo se razmere še strahovito pohujšale. Vse mlado moštvo je v vojski. Kdo pa naj dela na polju, v tovarnah? Hrane bo primanjlo, tovarne bodo šle rakom žvižgat. — V Mandžuriji se bo odigrala asoda Japonske.

Japonska pumpa!

Za vojsko, menili so stari vojskovodje, treba predvsem denarja, in zopet denarja, in končno zopet denarja.

Rusija je imela za vojsko pripravljen velik vojni zaklad v zlatu, založen v raznih angleških bankah, ter je znana kot bogata država. Ali pa je bila Japonska financijelno le najmanj za tako strahovito vojsko, v katero jo je njena prava azijska oholost zapeljala, pripravljena? Niti najmanje. Japonska je revna dežela, kjer ljudstvo vkljub neprimerno veliki pridnosti le revno izhaja. — Sicer je Japonska vlada, posnemajoč evropsko kulturo neusmiljeno navijala davčni vijak, pa kjer ni nič, ali kjer je le malo, se ne more kaj izdatnega iztisniti. Komaj se je vojska pričela, morali so Japonci že iskati posojila. — Vzeli so ga doma 100 mil. jenov, t. j. 200 mil. kron. Čez dva meseca kazala se je zopet suša. Iskali so posojila seveda pri „zaveznikih“ Angležih. Ti so jim dali 10 mil. funtov pa po kurzu 92., ter 7% obresti in zahtevali so, da Japonci zastavijo carino. — Japonci so morali te poniževalne in težke pogoje sprejeti. Angleži računijo trezno ter računijo da bodo Japonci grozno tepeni v tej vojski, in da bo potem nastal v Japonski grozen gospodarski polom. Tako hočejo imeti svoj denar zavarovan. Sedaj je pa že tudi to posojilo pri kraju, in zdaj nanovo jemljejo posojilo 100 mil. jenov doma na Japonskem. — Vojska traja še ne 5 mesecev, pa že tretje posojilo. Denar doma bo kmalu izcprljen, morebiti še eno, dve posojili s 100 mil. jenov spravijo s silo in trudom pod streho, potem bo pa domači kapital porabljen. — Vsaka dva meseca, kakor

kaže, bo treba novih 100 mil. jenov. — Kaj pa potem?

Angleži imajo denar! — Da, če so že prvo posojilo dali pod takimi pogoji in le proti zastavi carine, kaki pogoji bodo potem, in kaj bo potem revna Japonska jim mogla zastaviti, da dobi potreben denar po naravnost oderuških pogojih?

Sveda so Japonci v svoji prismojeni ošabnosti prej fantazirali da bodo vojsko sijajno končali v 3 do 4 mesecih, zdaj pa v 5 mesecih še pri začetku niso.

Ni dvoma torej, da se bo revna Japonska v tej vojski, predno preteče leto v denarnem oziru popolnoma izkravala.

Nikdar niso nasprotniki slovanstva tako odkrito pokazali svojega sovraštva proti Slovanom, kakor v rusko-japonski vojni. Tu se odlikujejo posebej angleški in avstrijsko-nemški listi, ki trosijo dan na dan nove laži proti Rusom med svet in zavijajo vsak uspeh Rusov, tako da je videti kot japonska zmaga. Ker je mnogo Slovencev, katerim so nemški listi vsakdanja duševna hrana, je naravno, da se prime tudi njih malodušnost in vera v ruske neuspehe in v japonske zmage. Da bodo razvideli, da še Rusom ne preti takšna nevarnost, kakor jo slikajo japonofilski listi, naj bode tu naveden članek iz „Novoje vremja“, ki dokaže matematično rusko-japonski občni položaj.*

„Na ruski strani se je udeležilo vojske do zdaj manj kot en procent naših oboroženih sil. Japonci so zastavili v dosedanjih spopadih nad 35 procentov svojih oboroženih sil ter nas v resnici trikrat potisnili nazaj iz naših pozicij. V treh bojih se Japonci zgubili skoraj pet procentov splošnega števila oboroženih sil. Ruske izgube ne presegajo niti ene desetine procenta. V Mandžuriji se je dosedaj odposlalo samo neznan del naše kavalarije in vendar že ta malenkostni del presega celo japonsko kavalarijo, čez katero razpolaga mikado. Ruska štiriprocentna renta se dviga. Japonski petprocentni papirji stoje nižje tridesetinske prave vrednosti. Japonski agentji iščejo in stikajo po vsej Evropi za ban kirji, ki bi napravili Japoncem novo posojilo za visoke procenete in Japonci bi se zastavili tovarne za katro na otoku Formozi, ki so biser japonske državne blagajne. Država, prisiljena zastavljati upnikom svoje državne domene, je na pol na robu pogube, kajti večjega ponižanja v ekonomičnem oziru se ne da misliti.

No, vojna se je še le začela. In že mora vsakdo izmed nas s čustvom velikega zadovoljstva reči: „Hvala Bogu, že v petem mesecu so Japonci toliko onemogli, da jih ni mogla zadržavati, vsaj iz političnega stališča, strašna ne prijetnost začeti govoriti o potrebi mira že drugi dan po težkem udarcu, katerega so zadale ruske križarke njihovi morski komunikacijski črti. Zadovalo je, da se je naše brodogradništvo samo malo povrnilo k delavnosti, in Japonci so začeli govoriti o miru. To nam kaže za bodočnost, kako bodo tedaj govorili o miru, ko se bodo nahajali med dvema ognjema po številu absolutno nadkriljujoče Kuropatkinove armade in naših združenih mornaric“.

Članek se nanaša na znano vest, ko je prišel japonski poslanec Suematsu iz Londona v Pariz, da je po francoskih časnikih raznesel govor o miru, ki bi bil po njegovih besedah za obe vojujoči se državi blagodejen. Članek dokaže matematično, da je pač za Japonce mir nujna potreba, a ne še za Ruse.

Berolin, 27. junija. „Berliner Tagblatt“ javlja, da je general Miščenko v četrtek Kuroki jevo armado porazil in ji sledil 15 km daleč. Združenje armade generala Nodzu s Kurokijevo armado je vsled tega onemogočeno. Japonci stoje pri Fingjangu. Petnajsti ruski voj je došel v Ljaojang in je skoro gotovo, da se Rusi ta teden lotijo Japoncev z večjo armado nego ti pričakujejo.

Petrograd, 27. junija. Druga japonska armada pod poveljstvom generala Oku se je na celi liniji umaknila in s tem opustila svoj namen,

* „Novoje vremja“, eden najuglednejših ruskih listov, je v celjski čitalnici članom na razpolago.

združiti se s Kurokijevo armado. Rusi so zasedli Pineču.

London, 27. junija. Poročila iz japonskih virov trde, da se je pri katastrofi pred Port Arturjem z rusko ladjo potopilo 750 mož in pod-admiral knez Uhtomskij.

London, 27. junija. O pomorski bitki pred Port Arturjem se poroča: 23. t. m. je sklenil pod-admiral Witthöft prodreti skozi japonsko blokado. Ob 5. uri popoldne so prišle iz luke ruske ladje ter se ob 7. uri zvečer formirale. Vsled neke poškodbe pri stroju je moralo brodogradništvo ostati še pred Port Arturjem. Po enkratnem odbitem napadu se je Japoncem ob 11. uri ponoči posrečilo zopet napasti rusko brodogradništvo. V boju se je potopila ruska oklopna „Poltava“. Witthöft je sedaj zapovedal, naj se ladje vrnejo v luko. Pri umikanju sta bili oklopna „Sebastopol“ in „Diana“ pri tretjem japonskem napadu močno poškodovani, vendar se je posrečilo ju spraviti v luko. Neka zasebna brzojavka pravi, da se je pred Port Arturjem potopila ena japonska torpedovka.

Loterijske številke.

Trst, dne 25. junija 1904: 30, 51, 52, 29, 21.
Linc „ „ „ „ 35, 23, 33, 48, 61.

Naprodaj je v Ormožu

hram z vrtom, sadovnjakom in njivo ter v okolici vinograd s hosto. — Več se poizve pri dr. Omulecu v Ormožu.
(277) 1

V najem se da

takoj ali od 16. avgusta t. l. dobro idoča

— gostilna —

tik državne ceste v jako prometnem kraju. Poleg gostilne je tudi kegljišče. Pogoji zelo ugodni. Več pove Ivan Apat v Kaplji, pošta Sv. Jurij ob Taboru.
(288) 3—1

Trgovski pomočnik

manufakturne in specerijske stroke, fino izvežban, z dobrimi spričevali, več slovenščine in nemščine v govoru in pisavi ter dober računar, zvest svojemu poslu, se sprejme pri tvrdki

T. Mlekuž

(286) 3—1

Staritrg pri Rakeku, Notranjsko.

Še vedno imam več (284) 1

sto parov črevljev

v zalogi, katere oddajam pod lastno ceno še tekom osmih dni. Oddajam tudi na obroke.

Po meri izgotavljam v 24tih urah.

Za mnogobrojen obisk se priporočam

Štefan Strašek

črevljarski mojster v Celju, Graška cesta.

Naprodaj je

je hiša štev. 44 v trgu Ljutomer, s trgovino, 2 sobami, kuhinjo, pol orala zemlje za vrt z zelenjavo. Cena posestva je 2800 gld. in se takoj proda. — Ponudbe se naj pošljejo upravnistvu tega lista.
(287) 1

Anton Sumrek

podobar

Gledališka ulica 5.

Celje

se priporoča

čč. duhovščini, gg. cerkvenim predstojnikom kakor slav. občinstvu za napravo in popravilo

oltarjev, prižnic, križevih potov spovednic, vsakojakih podob in svetniških soh

(272)

5—3

kakor sploh vseh v to stroko spadajočih del. Trajno, umetniško dovršeno delo in primerne, nizke cene!

Singerjevi
šivalni stroji

za domačo uporabo in industrijske svrhe vsake vrste.

Velika trpežnost.

Vzorna konstrukcija.

Preprosta uporaba.

Visoka tvornost.

Leta 1903 samo v Avstriji in Nemčiji.

Devet najvišjih odlikovanj!

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih modernega umetnega vezenja. — Elektromotorji kot gonilna moč pri šivalnih strojih.

Singer Co. akc. družba za šivalne stroje

Celje, Kolodvorske ulice 8 (245) 15-4

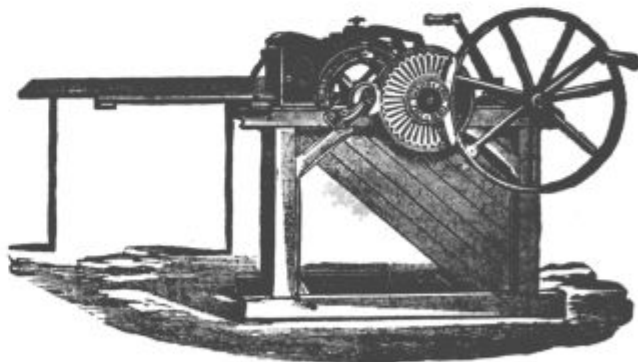
Kje?

Le pri

„**Merkur-ju**“

trgovina z želez-

nino, P. Majdič, se kupijo najboljši poljedelski stroji,

mlatilnice

vitelji, slamoreznice itd.

Bogata zaloga **traverz**

in železniških šin, železa

za vezi, cementa, vodovodnih naprav in cevi in vsakovrstnega, v železninsko stroko spadajočega blaga.

